

Ladislav Kratochvíl: Jak jsem se stal netvalidou

"Ty už seš jasnej," napsal mi Karel, když jsme spolu seděli při zlatavém moku a fandili tenistům. Karel a všichni ostatní mi totiž musí psát, protože jsem před deseti lety ohluchl a odezírat neumím. Něco samozřejmě ano, ale na rozhovor to zdaleka není.

"Proč myslíš?"

"Furt máš v ruce něco s internetem. Když ne tablet, tak mobil a věřím tomu, že doma div nezavaříš počítač. Ty nejsi invalida, ale přímo netvalida. Pojď si raději povídat."

"Vždyť si povídáme."

"Povídáš pouze ty, já musím psát."

"Až bude technika, či služba on-line přepisu funkční kdekoli a kdykoli, budeš také pouze povídat. Zatím je to ale tak, že automatický převod řeči do písemné podoby přes internet, kdy se diktuje do mobilu, není v hlučném prostředí, jako je tady, moc použitelný. Také tomu, aby to přepisovalo spolehlivě, brání u nás ve Strašecím to, že nemáme rychlý internet 3G, ale jen EDGE. Co se týče sociální služby on-line přepisu, která funguje podobně, jen řeč nepřevádí automat, nýbrž doslovně přepisuje živý přepisovatel, tak tam je zase největší brzda finance. Zatím se tímto způsobem přepisuje jen v ERA Poštovní spořitelně a ve Vodafone, které to platí. Snad to někdy bude tak, že se bude přepisovat kdekoli a kdykoli. Avšak přepisování tlachání u tenisu při pivu a podobně bude třeba až za pět let, nebo možná nikdy, protože to je nejméně potřebná věc. Navíc i on-line přepis s živým přepisovatelem běží pouze na rychlém internetu a na EDGE se ani nespustí. On-line tlumočení do znakového jazyka musí být na rychlost internetu ještě náročnější, protože jde o přenos videa."

"V televizi říkali, že jdou ti Švýcaři na záchod, proto se nehraje."

"Vím."

"Jakto, že to víš? Vždyť tam nejsou titulky."

"To je jedna z mých fint. U sportů nebývají titulky nikdy. Koukám tedy na televizi, pustím si k tomu on-line reportáž na mobilu a tam si čtu, co se děje. Tobě to pak připadá, že stále jen koukám na mobil, jenže já si právě čtu to, co ty slyšíš."

"Ale stejně jsi cvok. Internetuješ tu pořád."

"Je to hlavně proto, že nemohu třeba telefonovat jako ty a vše vyřizuji přes internet e-maily a podobně. Internet je můj hlavní komunikační nástroj možná tak na 90 %. Nebo informace. Ty třeba slyšíš zprávy v rozhlasu, nebo když se někdo o něčem baví a já si musím ty zprávy někde přečíst, abych věděl, co se děje."

"To tvé sledování sportu nemá chybu. Nic takového by mě nenapadlo. Ale je fakt, že když někdo slyší, ani nepřemýšlí nad tím, jaké trable mají ti, co neslyší."

"A jak jsi přišel na toho netvalidu?"

"To 'in' je zápor přídavného jména (indiskrétní = všechno vykecá) a 'validní' je 'platnost', takže 'internetově platný'."

"Jenže to slovo je z latiny, kde to znamená: nesilný, nemocný, nezávažný..."

"Jasně, že to má původ v latině, ale dnešní svět je plný anglických výrazů, a proto jsem to takto zaonačil. I když možná ne zas až tak moc, jelikož i anglický výraz má vlastně původ v latině. Děláš webové stránky, kde se právě slovo validita skloňuje horem dolem. Zkratka je to něco jako dolar (původ tolar)."

"Sice jsi to asi napsal v žertu, ale svým způsobem to je pocta."